

IŠVADA

2016 m. gruodžio 14 d.

Vilnius

Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2016 m. gruodžio 14 d. posėdyje išnagrinėjo Andriaus Vaičkos peticiją „Dėl Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso pakeitimo“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą papildyti Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksą (toliau – BVK) nuostata, kad nuteistasis, raštu pareiškęs pageidavimą bausmę atlikti kalėjime kamerų tipo patalpose, būtų į jas perkeltas, neskiriant jam nuobaudų ir netaikant jokių draudimų ir apribojimų.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą nuomonę ir todėl, kad iš esmės pareiškėjo siūlymas yra įgyvendintas BVK 70 straipsnio 6 dalyje. Šioje dalyje nustatyta, kad nuteistajam raštu prašant pataisos įstaigos administracijos dėl svarbių priežasčių laikyti jį izoliuotą nuo kitų nuteistųjų, pataisos įstaigos direktorius turi teisę nutarimu perkelti nuteistąjį į kamerų tipo patalpas ir laikyti jį kameroje vieną arba kartu su kitais tuo pačiu pagrindu kamerų tipo patalpose laikomais nuteistaisiais. Taip pat šioje straipsnio dalyje nustatyta, kad toks nuteistojo perkėlimas į kamerų tipo patalpas nėra nuobauda. Pagal minėtą nuostatą nuteistąjį perkėlus į kamerų tipo patalpas, jo teisinė padėtis nesikeičia ir jis turi visas tokias pačias teises ir pareigas, kokias turėjo iki perkėlimo.

Pagal BVK 70 straipsnio 6 dalį laikymas kamerų tipo patalpose galimas tik dėl svarbių priežasčių, pavyzdžiui, iškilus pavojui nuteistojo gyvybei ar sveikatai. Tokias priežastis turi nurodyti pats nuteistasis, pateikdamas prašymą pataisos įstaigos administracijai dėl jo laikymo kamerų tipo patalpose. Pataisos įstaiga, gavusi tokį prašymą, turi patikrinti, ar nuteistojo nurodytos priežastys yra realios ir ar jų negalima pašalinti kitomis priemonėmis (pavyzdžiui, pakeitus nuteistojo kalinimo vietą, perkėlus jį į kitą pataisos įstaigą ar kt.). Tik nustačius, kad iš tiesų yra svarios priežastys ir, kad kitomis priemonėmis negalima šių priežasčių pašalinti, pataisos įstaigos administracija priima sprendimą dėl nuteistojo izoliavimo kamerų tipo patalpose. Jeigu tokių priežasčių nenustatoma, nuteistąjį laikyti izoliuotą kamerų tipo patalpose būtų netikslinga ir, atsižvelgiant į šiuo metu esamą pataisos įstaigų infrastruktūrą (pataisos įstaigose nuteistieji gyvena bendrabučio tipo patalpose, o kamerų tipo patalpų yra mažai), būtų neracionalu.

Atkreiptinas dėmesys, kad praktikoje nuteistieji dažniausiai prašymus dėl jų laikymo kamerų tipo patalpose teikia pataisos įstaigos administracijai, nenurodydami jokių priežasčių arba

nurodydami abstrakčias priežastis. Andriaus Vaičkos peticijoje taip pat nenurodyta, kokios „*įvairios priežastys*“ lemia, kad nuteistieji negali gyventi su kitais nuteistaisiais. Pataisos įstaigos administracijai pradėjus aiškintis tikrąsias priežastis, nuteistieji jų neatskleidžia. Taip jie dažniausiai elgiasi dėl nuteistųjų subkultūros taisyklių laikymosi arba jų pačių padarytų vidaus tvarkos taisyklių pažeidimų – neteisėtų paslaugų gavimą iš nuteistųjų ar jų teikimą kitiems nuteistiesiems, įsiskolinimą kitiems nuteistiesiems už neteisėtas paslaugas ir t.t. Tokiu elgesiu nuteistieji tik trukdo pataisos įstaigos administracijai efektyviai vykdyti jų resocializaciją ir teisės pažeidimų prevenciją, todėl jis neturėtų būti toleruojamas.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo „Dėl Peticijų komisijos sprendimo dėl Andriaus Vaičkos peticijos“ projektą.

PRIDEDAMA:

1. Andriaus Vaičkos peticijos kopija, 2 lapai.
2. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2016-12-07 raštas, Nr. (32.4-31)-SD-6604, 2 lapai.
3. Išrašas iš Seimo Peticijų komisijos 2016 m. gruodžio 14 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-16, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras